

DET KONGELIGE
OLJE- OG ENERGIDEPARTEMENT

Kongsberg Jeger- og Fiskerforening
Industriveien 14
3610 Kongsberg

Deres ref

Vår ref

Dato

22/954-3

12. august 2022

Glitre Energi Nett - ny 132 kV ledning Gomsrud-Skollenborg, Kongsberg - klagesak

Ved Norges vassdrags- og energidirektorat (NVE) sitt vedtak av 01.02.2022 fikk Glitre Energi Nett tillatelse til å etablere en ny 132 kV kraftledning fra Gomsrud til Skollenborg i Kongsberg kommune, i Viken fylke.

Vedtaket ble påklaget av Kongsberg Jeger- og Fiskerforening ved brev av 04.03.2022.

NVE har ikke funnet grunnlag til å omgjøre eget vedtak og oversendte saken til departementet ved brev av 02.05.2022.

Bakgrunn

NVEs vedtak gir Glitre Energi Nett (Glitre) tillatelse til å etablere ny 132 kV kraftledning mellom Gomsrud transformatorstasjon og Skollenborg transformatorstasjon, sør for Kongsberg i Kongsberg kommune, og til da å fjerne den eksisterende 66 kV kraftledningen i samme trasé. Traséen er cirka 4,4 km lang. NVE gir også tillatelse til ekspropriasjon til erverv av grunn og rettigheter til bygging og drift av kraftledningen. Søknaden om forhånds-tiltredelse ble stilt i bero til eventuelt skjønn er begjært. Konesjonssøknaden er begrunnet med at kapasiteten i regionalnettet inn til Kongsberg er begrenset, og forsyningssikkerheten i området er sårbar. Glitre opplyser at om 10-15 år vil kapasiteten i dagens nett ikke være tilstrekkelig i normaldrift.

I konsesjonsvedtaket la NVE stor vekt på at tiltaket er avgjørende for å opprettholde tilfredsstillende forsyningssikkerhet. NVE satte vilkår for konsesjonen for å redusere virkningene på fugl, naturmangfold, kulturminner og friluftsliv. NVE mener at konsesjonen

Postadresse
Postboks 8148 Dep
0033 Oslo
postmottak@oed.dep.no

Kontoradresse
Akersgata 59
oed.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
977 161 630

Avdeling
Energi- og
vannressursavdelingen

Saksbehandler
Øystein Dalen
22 24 62 13

med vilkårene sikrer nødvendig forsyningssikkerhet uten å medføre vesentlige negative miljø- eller samfunnsvirkninger.

Klagen og Glitres kommentarer

NVEs vedtak ble påklaget av Kongsberg Jeger- og Fiskerforening (KJFF) ved brev av 04.03.2022:

«Kongsberg Jeger- og Fiskerforening (KJFF) ser med stor bekymring på vedtaket om dobling av effekten i kraftlinjen som passerer rett utenfor veggene til klubbhuset vårt i Industriveien 14.

Vi tenker på den store økningen i feltstyrke og at det pr. dags dato ikke er avgjort om det er ufarlig eller skadelig å påvirkes av så sterk elektromagnetisk stråling. KJFF er kjent med at de fleste ikke kjenner ubehag ved å oppholde seg i sterke elektriske felt, men at langtidsvirkningen fortsatt er usikker og vi kjenner personlig folk som blir syke av elektriske felt.

Klubbhuset vårt vil ved oppgradering av linjene og uendret trasé kunne bli et lokale begrenset til de som tåler elektriske felt.

Man merker seg at Glitre Energi for tiden har en eventyrlig inntjening, og noen av disse pengene bør gå til å sikre befolkningen mot sterke elektriske felt som vi pr. dags dato ikke kjenner langtidseffekten av.

Vi frykter at spesielt sensible mennesker ikke lenger kan delta i sammenkomster på klubblokalet til KJFF dersom kraftlinjen oppgraderes i samme trasé.

Vi ber om traséendring eller jordkabel forbi klubbhuset vårt for å minke / eliminere virkningene av økningen i feltstyrke.»

KJFF har ikke spesifisert hvilket vedtak de har klaget på. Derfor har NVE lagt til grunn at berørte rettighetshavere som har klaget på anleggskonsesjonen også har klaget på ekspropriasjonsvedtaket.

Glitre har kommentert klagen ved brev av 14.03.2022. Der viser de til Direktoratet for strålevern og atomsikkerhet (DSA) sitt skriv «Bolig nær høyspenningsanlegg». Skrivet forteller at det kun er krav om utredning ved magnetfeltstyrke på 0,4 µT nær bygninger med varig opphold, som boliger, skoler eller barnehager. Glitre viser også til at grenseverdien som sikrer befolkningen mot dokumenterte negative helseeffekter forårsaket av lavfrekvente magnetfelt, uavhengig av eksponeringstid, ifølge DSA er på 200 µT. Glitre påpeker videre at den beregnede magnetfeltstyrken vil ligge på rundt 1,16 µT når ledningen drives på 66 kV og på 0,6 µT når den etter hvert drives på 132 kV. Ellers påpeker Glitre uforholdsmessige kostnadsøkninger ved ev. andre alternativer som å flytte ledningen eller å legge den i jord.

Dog nevnes det at Glitre vurderer en mulig sideforskyvning av ledningen for sammen med grunneier å finne den beste løsningen.

NVE kunne ikke se at det i klagen kom frem nye opplysninger som gir grunnlag for å endre vedtakene om anleggskonsesjon og ekspropriasjonstillatelse. Dermed oversendte de saken til endelig avgjørelse i departementet ved brev av 02.05.2022.

Departementets vurderinger

Når det gjelder vurderingen av magnetfelt ved behandling av kraftledninger, viser departementet, som NVE, til DSAs skriv «Bolig nær høyspenningsanlegg». Her påpekes det at det er krav om at kraftledninger som skal bygges nær bygg og gir en forventet årgjennomsnittlig magnetfeltstyrke på over 0,4 μT skal utredes nærmere for effekter. Med bygg menes her bygg med varig opphold, herunder boliger, skoler eller barnehager. Næringsbygg e.l. omfattes altså ikke av dette kravet. Departementet kan ikke se at klubbhuset til KJFF kan sees som et bygg med varig opphold.

KJFF hevder i klagen at de frykter at klubbhuset vil bli utilgjengelig for personer som blir syke av elektriske felt. Departementet viser fortsatt til DSAs veileder som oppgir at den internasjonale grenseverdien som beskytter befolkningen mot kjente helseeffekter ved magnetfelt uavhengig av eksponeringstid, er 200 μT . Feltstyrken fra den nye kraftledningen vil ikke være i nærheten av denne verdien. Departementet mener det ikke er grunnlag til å endre NVEs vedtak på bakgrunn av fare for helseeffekter fra elektromagnetiske felt.

KJFF ber om enten traséendring eller bruk av jordkabel forbi huset. Begge disse alternativene vil påføre prosjektet økte kostnader. Departementet ser ikke at det finnes negative effekter fra nåværende løsning, som kan forsvare slike kostnadsøkninger. Etter energiloven kan det gis konsesjon til energianlegg som er samfunnsmessig rasjonelle, altså at de positive virkningene er større enn de negative. Departementet anser dette som tilfellet i denne saken, og slutter seg til NVEs vedtak.

Ekspropriasjonstillatelse

Kraftledningen vil sørge for nødvendig opprustning av regionalnettet inn til Kongsberg. Av den grunn vurderer departementet at kraftledningen er samfunnsmessig rasjonell, jf. energiloven §1-2. Disse hensynene gjør seg også gjeldende i spørsmålet om ekspropriasjon og grunnlaget for ekspropriasjon er utvilsomt oppfylt. Etter departementets vurdering er fordelene utvilsomt større enn ulempene.

Konklusjon

Klagen tas ikke til følge. NVEs vedtak av 01.02.2022 om anleggskonsesjon og ekspropriasjonstillatelse stadfestes.

Departementets vedtak i klagesaken kan ikke påklages, jf. forvaltningsloven § 28 tredje ledd, første punktum.

Departementet minner om ettårsfristen i oreigningslova § 16 for å begjære skjønn. Fristen løper fra dags dato.

Departementet vil ta stilling til søknaden om forhåndstiltredelse når eventuelt skjønn er begjært.

Med hilsen

Trond Ulven Ingvaldsen (e.f.)
avdelingsdirektør

Øystein Dalen
førstekonsulent

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer

Kopi:

NVE
Glitre Energi Nett AS